

Fossiele schelpen van Maasvlakte 2: een soortenlijst

Bram Langeveld¹ en Peter de Bruijn²

Maasvlakte 2 is een rijke bron van fossielen. Uiteraard gaat dat om pleistocene gewervelden (Langeveld & Mol, 2021), maar er worden ook veel fossiele, overwegend pleistocene, schelpen in het opgespoten zand gevonden. Tot nu toe was er nog geen makkelijk toegankelijke soortenlijst van fossiele schelpen van Maasvlakte 2. Hier stellen wij zo'n lijst op, op basis van eerder gepubliceerde gegevens en nieuwe aanvullingen. Leidend daarvoor is de uitgebreide soortenlijst van Kuitens *et al.* (2015) die in totaal 141 soorten vertegenwoordigt. Op die lijst komt de Amerikaanse zwaardschede als *Ensis americanus* (Gould, 1870) en *Ensis directus* (Conrad, 1844) ook voor; deze recente exoot (De Bruyne *et al.*, 2013) is hier weggelaten. De tweekleppige *Anadara* indet. van Kuitens *et al.* (2015) is ook weggelaten, aangezien dat volgens Den Ouden *et al.* (2012) vermoedelijk eveneens recente, tropische faunavervuiling is. De lijst is daarna aangevuld met Janse (2010-2012), Den Ouden *et al.* (2012), Janse & Van Peursen (2012), Langeveld (2013, 2024), De Bruijn (2014), Janse & Langeveld (2014), Reinink (2015), De Bruijn & De Bruijn (2016) en Langeveld & Mermuys (2016) en nieuw materiaal uit onze collecties. Het materiaal uit collectie BL is ondergebracht in de collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam (NMR). Inclusief deze hieronder toegelichte 24 aanvullingen levert dat een lijst op van 179 soorten cenozoïsche schelpen van Maasvlakte 2 (van het strand en/of uit boorkernen uit het zandwingebied) (tabel 1). Wij hebben geenszins de illusie hiermee volledig te zijn en moedigen andere verzamelaars aan aanvullingen te publiceren.

Aanvullingen

Patella vulgata Linnaeus, 1758

- Twee complete exemplaren (NMR993000215221; pl. 1B en DB2070; pl. 1A)

Patella vulgata is een tamelijk variabele soort en in het fossiele materiaal zijn de kleurkenmerken (de kleur aan de binnenzijde van de top) die van groot belang zijn bij het soortonderscheid voor *Patella* (Poppe & Goto, 1991) niet meer zichtbaar. Exemplaar DB2070 is een typisch hoog en tamelijk glad exemplaar. NMR993000215221 is wat vlakker en heeft veel uitgesprokener radialen. Daarmee doet de schelp in eerste instantie sterk aan *Patella ulyssiponensis* Gmelin, 1791 denken. Bij het bestuderen van recente monsters van deze soort in de collectie van het NMR bleek echter dat die schelpen over het algemeen nog vlakker zijn, terwijl de kenmerken van het fossiel binnen de variatiebreedte van recente monsters van *P. vulgata* vallen.

Turritella incrassata Sowerby, 1814

- Een fragment (DB1957; pl. 1F).

Deze penhoren heeft vrij vlakke windingen met een krachtige middenspiraal en een krachtige spiraal dicht tegen de krachtige basisspiraal. Boven de middelste spiraal zit een minder sterk

ontwikkelde spiraal. Deze kenmerken maken determinatie aan de hand van Moerdijk *et al.* (2018) mogelijk.

Marshallora adversa (Montagu, 1803)

- Een beschadigd exemplaar (NMR993000215222; pl. 1E) en een fragment (DB2307).

Het materiaal is priemvormig en linksgewonden en dat is kenmerkend samen met de dichte, strakke sculptuur van knobbeltjes op de spiralen (De Bruyne & De Boer, 2008).

Amauropsis islandica (Gmelin, 1791)

- Een compleet exemplaar (NMR993000215223; pl. 1K).

De hoge schelp met tamelijk bolle windingen, grote mondopening en diepe sutuur is kenmerkend in vergelijking met materiaal in de collectie van het NMR.

Neptunea angulata Harmer, 1914

- Een fragment van een laatste omgang (NMR993000215224; pl. 1C).

De schelp is linksgewonden met een bruinoranje kleur en vertoont ondanks de behoorlijke slijtage nog gradaties in de spiraalribben. Dit maakt determinatie mogelijk (Wesselingh *et al.*, 2014).

Euroscaphella lamberti (Sowerby, 1816)

- Een fragment (NMR993000215225; pl. 1D).

Dankzij de vorm, vlakke en gladde windingen en duidelijke plooiën op de columella (Van Dingenen *et al.*, 2014) is dit stuk onmiskenbaar.

Bela nebula (Montagu, 1803)

- Een complete schelp (DB2038; pl. 1G).

Op de vrij afgesleten, kleine schelp zijn nog wat axiale ribben te zien. De habitus past goed bij *B. nebula* (Raad *et al.*, 2016).

Mangelia costata (Pennant, 1777)

- Een complete schelp (DB2293; pl. 1H).

Op het enigszins afgesleten, slanke schelpje is het lage aantal sterke axiale ribben nog zichtbaar. Determinatie gebeurde aan de hand van Raad *et al.* (2016).

Probebela rufa (Montagu, 1803)

- Een complete schelp (DB2012; pl. 1J).

De nauwelijks geschouderde windingen zijn karakteristiek onderscheidend (Raad *et al.*, 2016).

Clausiliidae indet.

- Een tamelijk versleten, opvallend dunschalig topfragmentje (DB3399).

Dit stuk is slank en hoog gewonden. De habitus past goed bij een soort uit de Clausiliidae (Gittenberger & Janssen, 1998).

***Nucula cf. hanleyi* Winckworth, 1931**

- Een beschadigde klep (DB1431; pl. 1M).

De umbo van dit tamelijk dikschalige schelpje staat opvallend ver naar achteren. De achterrand is licht beschadigd, maar was vrijwel recht. Het slot is wat gesleten, maar had aan de achterzijde circa 10 tandjes en aan de voorzijde meer dan 20. De determinatie is met een klein voorbehoud uitgevoerd vanwege de matige conservering.

***Glycymeris cf. glycymeris* (Linnaeus, 1758)**

- Een klep (DB1122; pl. 1N).

Op basis van de ronde schelp met fijn radiaal patroon op de buitenzijde en het gladde en ongelijkzijdige ligamentveld vond een voorzichtige determinatie plaats van dit wat afgesleten materiaal aan de hand van Moerdijk & Van Nieulande (2023).

***Glycymeris cf. obovata* (Lamarck, 1819)**

- Een fragment van een klep (DB2473; pl. 1O).

Dit stuk is opvallend bol en dikschalig, met duidelijke chevrons op het ligamentveld. De voorzichtige determinatie gebeurde aan de hand van Moerdijk & Van Nieulande (2023). Daarnaast konden we diverse kleppen en fragmenten in beide collecties niet verder determineren dan genus *Glycymeris* vanwege de slechte conservering. Veel van de belangrijke kenmerken die door Moerdijk & Van Nieulande (2023) worden beschreven, zijn bij dit ernstig versleten materiaal niet meer te beoordelen.

***Mytilus galloprovincialis* Lamarck, 1819**

- Een klep (DB1791; pl. 1I).

Dit is een grote, dikschalige mossel met een spitse top en een getrapt uiterlijk. Of deze vorm daadwerkelijk tot *M. galloprovincialis* behoort, of toch tot een afwijkende vorm van *M. edulis* Linnaeus, 1758 is niet met zekerheid te zeggen (Moerdijk *et al.*, 2010).

***Pecten maximus* (Linnaeus, 1758)**

- Een half exemplaar (NMR993000215226; pl. 1L) van de bolle klep en twee fragmentjes (NMR993000215227 en DB1647)

Het materiaal is grijsblauw van kleur. De ribben zijn iets breder dan de tussenruimten. Secundaire radialen zijn bij NMR993000215226 voor het eerst goed te zien op circa 6 centimeter vanaf de top. Deze kenmerken wijzen op *P. maximus* (Moerdijk *et al.*, 2010).

***Astarte incerta* (Wood, 1853)**

- Een klep (DB1634; pl. 2H).

Op dit licht beschadigde maar opvallend goed bewaard gebleven klepje zijn nog commarginale kleurbanden (iets oranjebruin) zichtbaar. Samen met het wat golvende oppervlak maakt dat een zekere determinatie mogelijk (Moerdijk *et al.*, 2010).

***Goodallia triangularis* (Montagu, 1803)**

- Drie kleppen (DB1068, DB1481, DB2027) en een fragment (DB1013).

Deze kleine klepjes met een vrijwel gladde buitenzijde werden gedetermineerd aan de hand van Moerdijk *et al.* (2010). Door Kuitens *et al.* (2015) wordt wel een *Goodallia* sp. vermeld.

***Laevastarte omalii* (De la Jonkaiere, 1823)**

- Een complete, maar behoorlijk versleten klep (NMR993000215228; pl. 2G).

De vorm en de dikke schelp, de ondanks aanzienlijke afslijting nog resterende sculptuur en de diepe lunula met de grootste breedte dicht bij de top wijzen op deze soort (Moerdijk *et al.*, 2010).

***Tridonta montagui* (Dillwyn, 1817)**

- Een klep (DB2107; pl. 2E).

Dit kleine, wat gedrongen en tamelijk bolle klepje werd op basis van die kenmerken gedetermineerd aan de hand van Moerdijk *et al.* (2010). Door Kuitens *et al.* (2015) wordt wel *Astarte* (cf.) *montagui* vermeld.

***Lutraria angustior* Philippi, 1844**

- Vijf fragmenten (NMR993000215229 en DB1270) en twee complete kleppen (NMR993000215229; pl. 2A en DB1245).

De schelpen zijn aanzienlijk dikschaliger dan materiaal van *L. lutraria* (Linnaeus, 1758) van dezelfde vindplaats. De schelpen zijn tamelijk laag en hebben een vrij rechte bovenrand voor de top met een vrij ruime tophoek van circa 60 graden voor de ruime holte van het inwendig ligament en een hoek van circa 60 graden tussen de twee takken van de cardinale tand. Bij de complete klep is daarnaast goed te zien dat de mantellijn en mantelbocht deels samenvallen. Deze kenmerken wijzen op *L. angustior* (Moerdijk *et al.*, 2010; De Bruyne *et al.*, 2013).

***Macoma calcarea* (Gmelin, 1791)**

- Een licht beschadigde klep (DB1615; pl. 2F).

Een vrij vlakke, wat dunschalige schelp met een langgerekte vorm. Het verloop van de sinus past goed bij *M. calcarea*. Op de buitenzijde zijn nog restjes periostracum bewaard gebleven.

***Unio pictorum* (Linnaeus, 1758)**

- Een klep (DB0790; pl. 2C).

De schelp is goed bewaard met resten periostracum en glanst duidelijk aan de binnenzijde. De iets spitse achterzijde en de langgerekte vorm maken determinatie mogelijk (Gittenberger & Janssen, 1998).

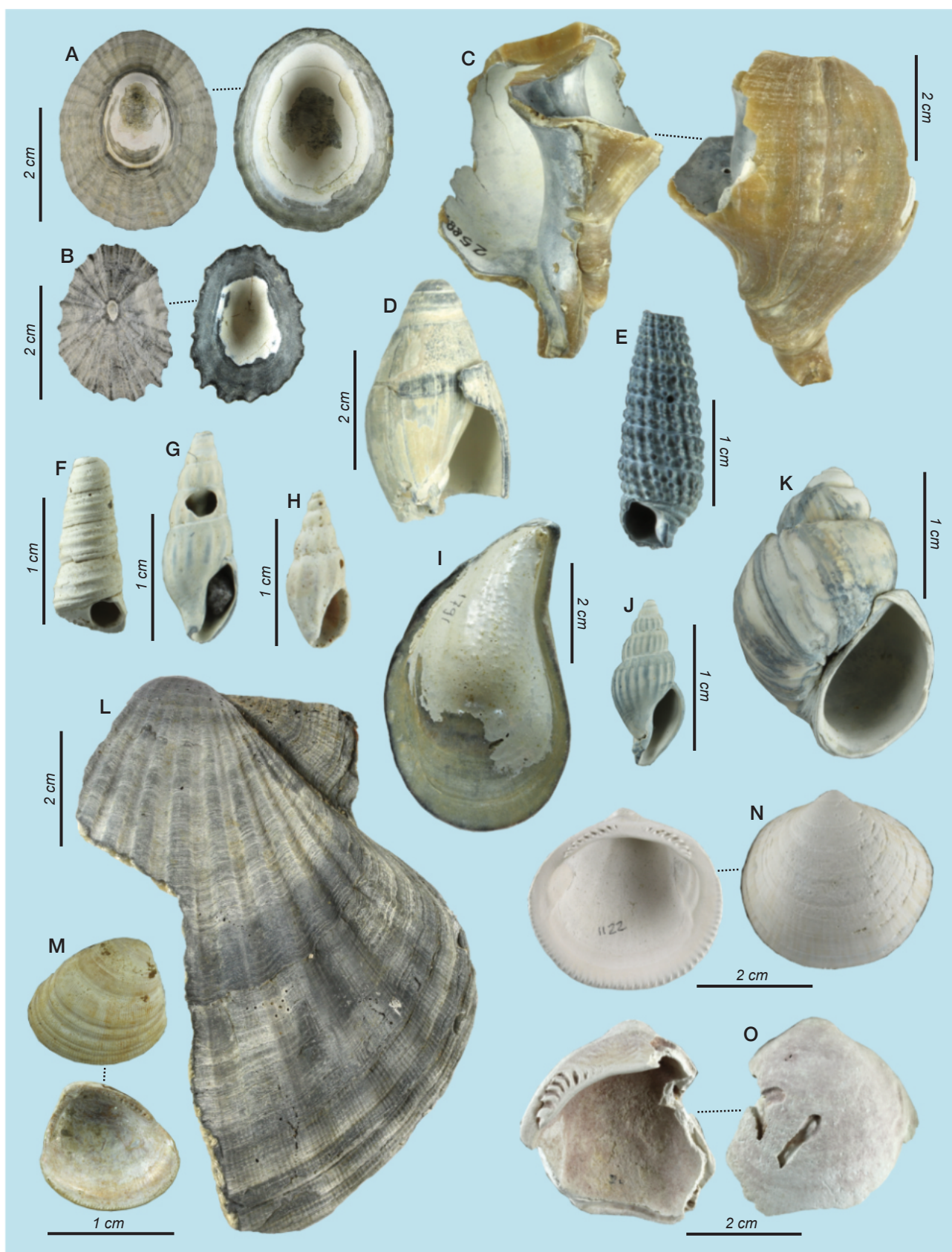
***Diplodonta rotundata* (Montagu, 1803)**

- Een compleet klepje (NMR993000215230; pl. 2D).

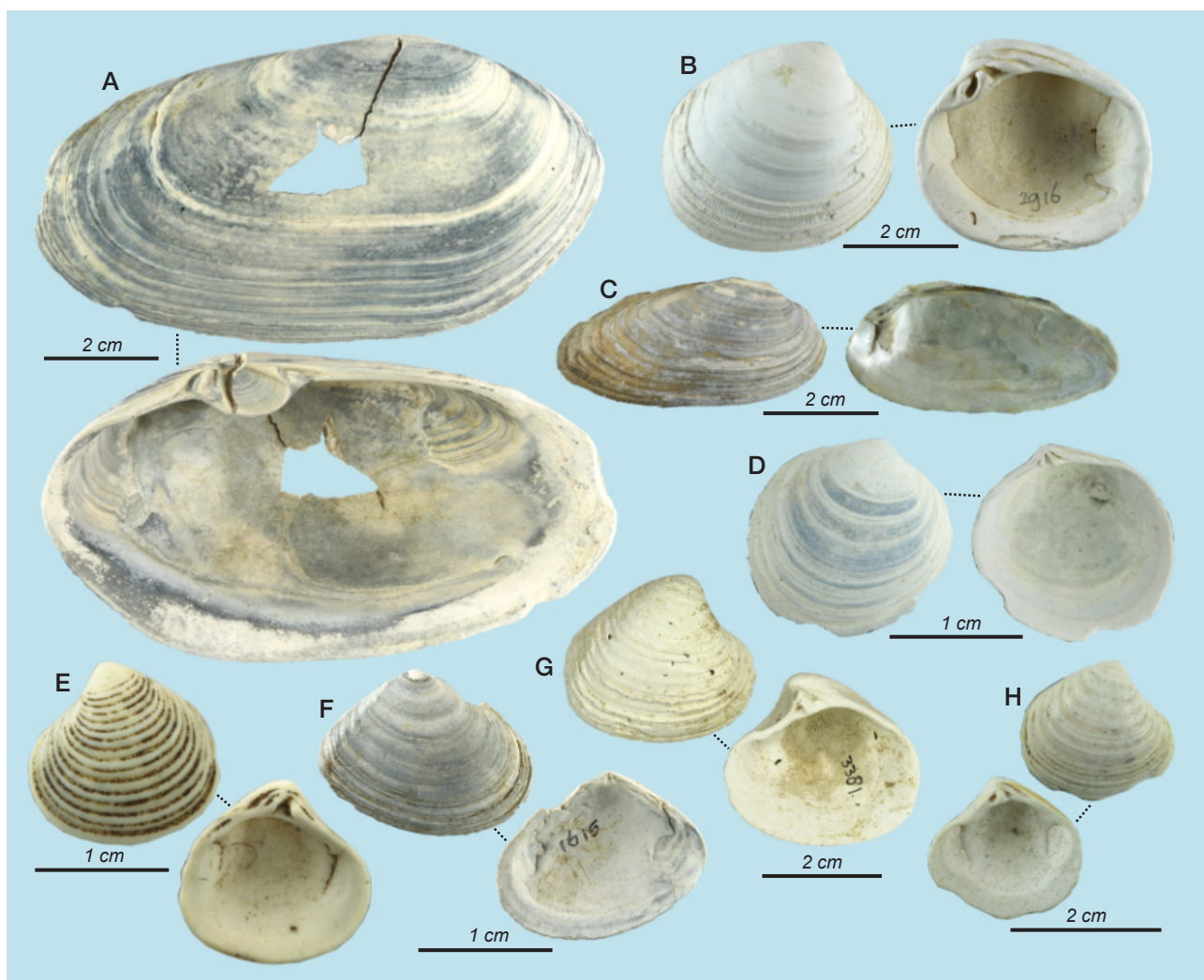
Een dunschalige, vrij ronde, gladde schelp. Achter de top zit een scherp begrensde groef voor het uitwendig ligament. Van een mantelbocht is geen spoor te bekennen. Deze kenmerken passen bij *D. rotundata* (Moerdijk *et al.*, 2010).

***Venus casina casina* Linnaeus, 1758**

- Een complete klep (DB2916; pl. 2B).

PLAAT 1. Fossiele schelpen van het strand van Maasvlakte 2 – A en B: *Patella vulgata* Linnaeus, 1758 – C: *Neptunea angulata* Harmer, 1914 – D: *Euroscaphella lamberti* (Sowerby, 1816) – E: *Marshallora adversa* (Montagu, 1803) – F: *Turritella incrassata* Sowerby, 1814 – G: *Bela nebula* (Montagu, 1803) – H: *Mangelia costata* (Pennant, 1777) – I: *Mytilus galloprovincialis* Lamarck, 1819 – J: *Probebela rufa* (Montagu, 1803) – K: *Amauropsis islandica* (Gmelin, 1791) – L: *Pecten maximus* (Linnaeus, 1758) – M: *Nucula* cf. *hanleyi* Winckworth, 1931 – N: *Glycymeris* cf. *glycymeris* (Linnaeus, 1758) – O: *Glycymeris* cf. *obovata* (Lamarck, 1819).

PLAAT 2. Fossiele schelpen van het strand van Maasvlakte 2 – A: *Lutraria angustior* Philippi, 1844 – B: *Venus casina casina* Linnaeus, 1758 – C: *Unio pictorum* (Linnaeus, 1758) – D: *Diplodonta rotundata* (Montagu, 1803) – E: *Tridonta montagui* (Dillwyn, 1817) – F: *Macoma calcarea* (Gmelin, 1791) – G: *Laevastarte omalii* (De la Jonkaiere, 1823) – H: *Astarte incerta* (Wood, 1853).

Op de buitenzijde van deze dikschalige, behoorlijk versleten klep zijn duidelijke radialen zichtbaar geworden. Van enige knobbels (zoals bij *V. verrucosa* Linnaeus, 1758) is geen sprake en ook de habitus van de schelp past goed bij *V. c. casina*. Door Kuitens *et al.* (2015) wordt wel *Dosinia* cf. *casina* (Linnaeus, 1758) vermeld.

Dankwoord

Met dank aan Freddy van Nieulande, Riaan Rijken en Frank Wesselingh (Naturalis Biodiversity Center) voor (online) hulp bij determinaties van diverse stukken in collectie De Bruijn.

Literatuur

- De Bruijn, P., 2014. Opmerkelijke vondsten: *Atrina* van Maasvlakte 2. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 35 (1): 18.
- De Bruijn, P. & M. de Bruijn, 2016. Een *Arctica islandica* (Linnaeus, 1767) op Maasvlakte 2. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 37 (1): 13-14.

De Bruyne, R.H. & Th.W. de Boer, 2008. Schelpen van de Waddeneilanden. Gids van de schelpen en weekdieren van Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog. – Fontaine Uitgevers, 's-Graveland.

De Bruyne, R.H., S.J. van Leeuwen, A.W. Gmelig Meyling & R. Daan (red.), 2013. Schelpdieren van het Nederlandse Noordzeegebied. Ecologische atlas van de mariene weekdieren (Mollusca). – Uitgeverij Tirion, Utrecht en Stichting ANEMOON, Lisse.

Den Ouden, N., F. Wesselingh, A. Janse, F. Dieleman & O. van Tongeren, 2012. Inventariserend onderzoek op de buitencontour. Rapport 3 van het geo-archeologisch en paleontologisch onderzoek zandwingebed en buitencontour Maasvlakte 2. – Naturalis Biodiversity Center.

Gittenberger, E. & A.W. Janssen (red.), 1998. De Nederlandse zoetwatermollusken. Recente en fossiele weekdieren uit zoet en brak water. Nederlandse fauna 2. – Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis/KNNV Uitgeverij/ European Invertebrate Survey - Nederland.

- Janse, A., 2010. Suppletie Rockanje en Maasvlakte 2. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 31 (2): 38-39.
- Janse, A., 2011. Maasvlakte-2 publiekstrekker. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 32 (2): 41-42.
- Janse, A., 2012. Maasvlakte-2. Nieuwe soorten voor dit gebied. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 33 (3): 68-69.
- Janse, A. & A. van Peursen, 2012. Een KZGW/NMV/ WTKG excursie op het nieuwe Maasvlakte-2 strand 23 juni 2012. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 33 (4): 89-92.
- Janse, A. & B. Langeveld, 2014. De bivalve *Cordiopsis polytropa* (Anderson, 1958) s.l. van Maasvlakte 2 en iets over *Cordiopsis*. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 35 (4): 101-107.
- Kuitem, M., Th. van Kolfschoten, F. Busschers, D. de Loecker, 2015. The Geoarchaeological and Palaeontological research in the Maasvlakte 2 sand extraction zone and on the artificially created Maasvlakte 2 beach – a synthesis. – BOORrapporten 566: 351-398.
- Langeveld, B., 2013. Molluskencuriosa van Maasvlakte 2: landslakken, zoetwatermossels en gevlamde tapijtschelpen. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 34 (1): 6-8.
- Langeveld, B., 2024. De wrattige venusschelp *Venus verrucosa* Linnaeus, 1758 van Maasvlakte 2. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 45 (2): 46-49.
- Langeveld, B. & D. Mol, 2021. Maasvlakte 2 en de Zandmotor als fossielenvindplaatsen. – *Gea* 54: 41-53.
- Langeveld, B. & S. Mermuys, 2016. Kort verslag van de Maasvlakte 2-excursie op 31 oktober 2015 met een vondst van *Eastonia rugosa* (Helbling, 1779). – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 37 (1): 15-17.
- Moerdijk, P.W. & F.A.D. van Nieulande, 2023. On Miocene-Pleistocene Glycymerididae (Mollusca, Bivalvia) from the North Sea Basin, with the introduction of a new subspecies, *Glycymeris (Glycymeris) radiolyrata exaggerata*. – *Cainozoic Research* 23: 229-244.
- Moerdijk, P.W., A.W. Janssen, F.P. Wesselingh, G.A. Peeters, R. Pouwer, F.A.D. van Nieulande, A.C. Janse, L. van der Slik, T. Meijer, R. Rijken, G.C. Cadée, D. Hoeksema, G. Doeksen, A. Bastemeijer, H. Strack, M. Vervoenen & J.J. ter Poorten, 2010. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust. – Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis, Leiden.
- Moerdijk, P.W., F. van Nieulande & R. Pouwer, 2018. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust II, deel 13. Turritellidae en Vermetidae. – *Spirula* 416: 25-36.
- Poppe, G.T. & Y. Goto, 1991. European Seashells. Vol. 1. – Verlag Christa Hemmen, Wiesbaden.
- Raad, H., R. Rijken & R. Pouwer, 2016. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust II, deel 11. Conoidea. – *Spirula* 409: 28-49.
- Reinink, A., 2015. Opmerkelijke vondsten: De ovale astarte *Tridonta elliptica* (Brown, 1827) van Maasvlakte 2. – Afzettingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 36 (1): 10-11.
- Van Dingenen, F., L. Ceulemans & B.M. Landau, 2014. *Euroscaphella* nov. gen. (Gastropoda: Volutidae) in the Neogene of Europe, with the description of a new species: *Euroscaphella namnetensis* nov. sp. from the Mio-Pliocene transition of northwestern France. – *Cainozoic Research* 4: 101-111.
- Wesselingh, F.P., F. van Nieulande, K. Fraussen, P.W. Moerdijk, A.W. Janssen, R. Pouwer & R. Rijken, 2014. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust II, deel 8. Buccinoidea. – *Spirula* 401: 194-205.
- ¹Bram Langeveld, Natuurhistorisch Museum Rotterdam, Westzeedijk 345, 3015 AA Rotterdam, e-mail: langeveld@hetnatuurhistorisch.nl
- ²Peter de Bruijn, e-mail: brui6471@planet.nl

TABEL 1: Totale soortenlijst van fossiele mollusken van Maasvlakte 2 (van het strand en/of uit boorkernen uit het zandwingebied) op basis van de literatuur en nieuwe vondsten. Tenzij anders aangegeven, gaat het hoogstwaarschijnlijk om Laat Pleistoceen (voor mariene soorten overwegend Eemien) materiaal.

Klasse	Familie	Soort	Bron	Opmerkingen
GASTRPODA	Patellidae	<i>Patella vulgata</i> Linnaeus, 1758	dit artikel	
	Fissurellidae	<i>Diodora graeca</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Trochidae	<i>Gibbula cineraria</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Gibbula magus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Neritidae	<i>Theodoxus fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Bithyniidae	<i>Bithynia tentaculata</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Valvatidae	<i>Valvata piscinalis</i> (Muller, 1774)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Littorinidae	<i>Lacuna vincta</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Littorina littorea</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Littorina saxatilis</i> (Oliv, 1792)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Hydrobiidae	<i>Ecrobia ventrosa</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Hydrobia acuta</i> (Draparnaud, 1805)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Peringia ulvae</i> (Pennant, 1777)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Rissoidae	<i>Alvania lactea</i> (Michaud, 1830)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Onoba semicostata</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Rissoa parva</i> (da Costa, 1778)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Tornidae	<i>Tornus subcarinatus</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Turritellidae	<i>Haustator solanderi</i> (Mayer-Eymar, 1876)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	Eoceen (verspoeld)
		<i>Omalaxis brusseliensis</i> Glibert, 1985	Janse (2012)	Eoceen (verspoeld)
		<i>Omalaxis serratus</i> (Deshayes, 1832)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	Eoceen (verspoeld)
		<i>Turritella communis</i> Risso, 1826	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Turritella incrassata</i> Sowerby, 1814	dit artikel	Pliocene (verspoeld)
GASTRPODA	Cerithiopsidae	<i>Cerithiopsis tubercularis</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Triphoriidae	<i>Marshallora adversa</i> (Montagu, 1803)	dit artikel	
	Epitoniidae	<i>Epitonium clathrus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Eulimidae	<i>Balcis alba</i> (da Costa, 1778)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Naticidae	<i>Amauropsis islandica</i> (Gmelin, 1791)	dit artikel	
		<i>Euspira catena</i> (da Costa, 1778)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Euspira cf. catenoides</i> (Wood, 1842)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	Pliocene (verspoeld)
		<i>Euspira pulchella</i> (Risso, 1826)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Euspira</i> sp. 1	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Buccinidae	<i>Buccinum undatum</i> Linnaeus, 1758	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Neptunea angulata</i> Harmer, 1914	dit artikel	Pliocene (verspoeld)
	Volutidae	<i>Euroscaphella lamberti</i> (Sowerby, 1816)	dit artikel	Pliocene (verspoeld)
	Muricidae	<i>Nucella lapillus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Ocenebra erinaceus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Nassariidae	<i>Nassarius incrassatus</i> (Strom, 1768)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Nassarius nitidus</i> (Jeffreys, 1867)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Nassarius pygmaeus</i> (Lamarck, 1822)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Nassarius reticulatus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Nassarius</i> sp. 1	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Mangeliidae	<i>Bela nebula</i> (Montagu, 1803)	dit artikel	
		<i>Mangelia costata</i> (Pennant, 1777)	dit artikel	
		<i>Probebela rufa</i> (Montagu, 1803)	dit artikel	
		<i>Propebela turricula</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Horaiclavidae	<i>Haedroleura septangularis</i> (Montagu, 1803)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Pyramidellidae	<i>Chrysallida sarsi</i> Nordsieck, 1972	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Odostomia scalaris</i> MacGillivray, 1843	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Turbonilla crenata</i> (Brown, 1827)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Turbonilla lactea</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
GASTRPODA	Philinidae	<i>Philine aperta</i> (Linnaeus, 1767)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Lymnaeidae	<i>Galba truncatula</i> (Muller, 1774)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		Lymnaeidae indet.	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Radix auricularia</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Radix ovata</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Stagnicola palustris</i> (Muller, 1774)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Planorbidae	<i>Ferrissia wautieri</i> (Mirolli, 1960)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Gyraulus cf. rossmaessleri</i> (Auerswald, 1852)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Planorbis planorbis</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	
	Valloniidae	<i>Vallonia</i> sp.	Kuitem s <i>et al.</i> (2015)	

Klasse		VERVOLG TABEL		
	Familie	Soort	Bron	Opmerkingen
GASTRPODA	Valloniidae	<i>Vallonia tenuilabris</i> (Braun, 1843)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Vertiginidae	<i>Vertigo genesii</i> (Gredler, 1856)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Pupillidae	<i>Pupilla muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pupilla</i> sp.	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Truncatellinidae	<i>Columella columella</i> (von Martens, 1830)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Succineidae	<i>Oxyloma</i> sp.	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Succinella oblonga</i> (Draparnaud, 1801)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Clausiliidae	Clausiliidae indet.	dit artikel	
	Zonitidae	Zonitidae indet.	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Hygromiidae	<i>Trichia hispida</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
BIVALVIA	Helicidae	<i>Arianta arbustorum</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		Helicoidea indet.	Langeveld (2013)	
	Noetiidae	<i>Striarca lactea</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Nuculidae	<i>Nucula</i> cf. <i>hanleyi</i> Winckworth, 1931	dit artikel	
	Glycymerididae	<i>Glycymeris</i> cf. <i>glycymeris</i> (Linnaeus, 1758)	dit artikel	
		<i>Glycymeris</i> cf. <i>obovata</i> (Lamarck, 1819)	dit artikel	Pliocene (verspoeld)
	Mytilidae	<i>Modiolus modiolus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mytilus edulis</i> Linnaeus, 1758	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mytilus galloprovincialis</i> Lamarck, 1819	dit artikel	
	Ostreidae	<i>Ostrea edulis</i> Linnaeus, 1758	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
BIVALVIA	Pinnidae	<i>Atrina</i> sp.	De Bruijn (2014)	
	Anomiidae	<i>Anomia ephippium</i> Linnaeus, 1758	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Pectinidae	<i>Aequipecten opercularis</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Flexopecten flexuosus</i> (Poli, 1795)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mimachlamys varia</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pecten maximus</i> (Linnaeus, 1758)	dit artikel	
	Lucinidae	<i>Lucinella divaricata</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Lasaeidae	? <i>Scacchia</i> indet.	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Kurtiella bidentata</i> (Montagu, 1803)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Montacuta ferruginosa</i> (Montagu, 1808)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
BIVALVIA		<i>Pseudopythina macandrewi</i> (Fischer, 1867)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Astartidae	<i>Astarte incerta</i> (Wood, 1853)	dit artikel	
		<i>Goodallia triangularis</i> (Montagu, 1803)	dit artikel (<i>Goodallia</i> sp. door Kuitem's <i>et al.</i> (2015))	
		<i>Laevastarte omalii</i> (De la Jonkaiere, 1823)	dit artikel	Pliocene (verspoeld)
		<i>Tridonta borealis</i> Schumacher, 1817	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Tridonta elliptica</i> (Brown, 1827)	Reinink (2015)	
		<i>Tridonta montagui</i> (Dillwyn, 1817)	dit artikel (<i>Astarte</i> (cf.) <i>montagui</i> door Kuitem's <i>et al.</i> (2015))	
	Carditidae	<i>Venericor planicosta</i> (Lamarck, 1801)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	Eocene (verspoeld)
	Cardiidae	<i>Acanthocardia echinata</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Acanthocardia tuberculata</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
BIVALVIA		<i>Cerastoderma edule</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Cerastoderma edule</i> forma <i>major</i> (Bucquoy <i>et al.</i> , 1892)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Cerastoderma glaucum</i> (Bruguiere, 1789)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Clinocardium</i> cf. <i>ciliatum</i> (Fabricius, 1780)	Janse (2012)	
		<i>Habecardium tenuisulcatum</i> (Nyst, 1836)	Janse (2012)	Oligocene (verspoeld)
		<i>Laevicardium oblongum castanea</i> Vidal, 2005	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Laevicardium oblongum crassum</i> (Gmelin, 1791)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Mactridae	<i>Eastonia rugosa</i> (Helbling, 1779)	Langeveld & Mermuys (2016)	
		<i>Lutraria angustior</i> Philippi 1844	dit artikel	
		<i>Lutraria lutraria</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
BIVALVIA		<i>Lutraria magna</i> (da Costa, 1778)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mactra glauca</i> Born, 1778	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mactra stultorum cinerea</i> Montagu, 1808	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mactra stultorum plistonierlandica</i> van Regteren Altena, 1937	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Spisula elliptica</i> (Brown, 1827)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Spisula solida</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Spisula subtruncata</i> (da Costa, 1778)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Solenidae	<i>Solen marginatus</i> Pulteney, 1799	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
	Pharidae	<i>Ensis ensis</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Ensis magnus</i> Schumacher, 1817	Kuitem's <i>et al.</i> (2015)	

VERVOLG TABEL

Klasse	Familie	Soort	Bron	Opmerkingen
BIVALVIA	Pharidae	<i>Ensis minor</i> (Chenu, 1843)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Ensis phaxoides</i> van Urk, 1964	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Ensis siliqua</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Phaxas pellucidus</i> (Pennant, 1777)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Tellinidae	<i>Angulus fabula</i> (Gmelin, 1791)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Angulus pygmaeus</i> (Loven, 1846)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Angulus tenuis</i> (da Costa, 1778)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Gastrana fragilis</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Macoma balthica</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Macoma calcarea</i> (Gmelin, 1791)	dit artikel	
		<i>Macoma cf. praetenuis</i> (Leathes, 1830)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Macoma obliqua</i> (Sowerby, 1817)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Tellina tenuis</i> da Costa, 1778	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Donacidae	<i>Donax vittatus</i> (da Costa, 1778)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Psammobiidae	<i>Gari depressa</i> (Pennant, 1777)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Gari fervensis</i> (Gmelin, 1791)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Semelidae	<i>Abra alba</i> (Wood, 1802)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Abra nitida</i> (Muller, 1776)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Abra prismatica</i> (Montagu, 1808)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Scrobicularia plana</i> (da Costa, 1778)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Arctidae	<i>Arctica islandica</i> (Linnaeus, 1767)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Cyrenidae	<i>Corbicula</i> (cf.) <i>fluminalis</i> (Muller, 1774)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Corbicula fluminea</i> (Muller, 1774)	Den Ouden <i>et al.</i> (2012)	
BIVALVIA	Sphaeriidae	<i>Pisidium amnicum</i> (Muller, 1774)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pisidium cf. moitessierianum</i> Paladilhe, 1866	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pisidium henslowanum</i> (Sheppard, 1825)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pisidium</i> sp.	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pisidium supinum</i> Schmidt, 1851	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Sphaerium comeum</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Unionidae	<i>Anodonta</i> sp./ <i>Pseudanodonta</i> sp.	Langeveld (2013)	
		<i>Unio pictorum</i> (Linnaeus, 1758)	dit artikel	
		<i>Unio tumidus</i> Philipsson, 1788	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Ungulinidae	<i>Diplodonta rotundata</i> (Montagu, 1803)	dit artikel	
	Veneridae	<i>Chamelea striatula</i> (da Costa, 1778)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Cordiopsis polytropa</i> (Anderson, 1958) s.l.	Janse & Langeveld (2014)	Oligoceen (verspoeld)
		<i>Dosinia exoleta</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Dosinia lupinus</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Venerupis corrugata</i> (Gmelin, 1791)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Venerupis rhomboides</i> (Pennant, 1777)	Langeveld (2013)	
		<i>Venerupis senescens</i> (Cocconi, 1873)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Venus casina casina</i> Linnaeus, 1758	dit artikel (<i>Dosinia</i> cf. <i>casina</i> door Kuitema <i>et al.</i> (2015))	
		<i>Venus verrucosa</i> Linnaeus, 1758	Langeveld (2024)	
	Glossidae	<i>Meiocardia harpa</i> (Goldfuss, 1840)	Janse (2012)	Mioceen (verspoeld)
		<i>Petalocardia pectinifera</i> (Sowerby, 1823)	Janse (2012)	Eocene (verspoeld)
	Myidae	<i>Mya arenaria</i> Linnaeus, 1758	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Mya truncata</i> Linnaeus, 1758	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Corbulidae	<i>Varicorbula gibba</i> (Olivi, 1792)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Hiatellidae	<i>Hiatella arctica</i> (Linnaeus, 1767)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Panopea glycymeris</i> (Born, 1778)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Basterotiidae	<i>Saxicavella jeffreysi</i> Winckworth, 1930	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
BIVALVIA	Pholadidae	<i>Barnea candida</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Pholas dactylus</i> Linnaeus, 1758	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
		<i>Zirfaea crispata</i> (Linnaeus, 1758)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Yoldiidae	<i>Yoldia</i> indet.	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Limopsidae	<i>Limopsis</i> indet.	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
	Thraciidae	<i>Thracia</i> cf. <i>pubescens</i> (Pulteney, 1799)	Kuitema <i>et al.</i> (2015)	
SCAPHOPODA	Dentaliidae	<i>Dentalium polypleurum</i> Seyfert, 1959	Den Ouden <i>et al.</i> (2012)	Oligo-Mioceen (verspoeld)
		<i>Dentalium</i> sp.	Janse & Van Peursen (2012)	
		<i>Dentalium vulgare</i> (da Costa, 1778)	Den Ouden <i>et al.</i> (2012)	